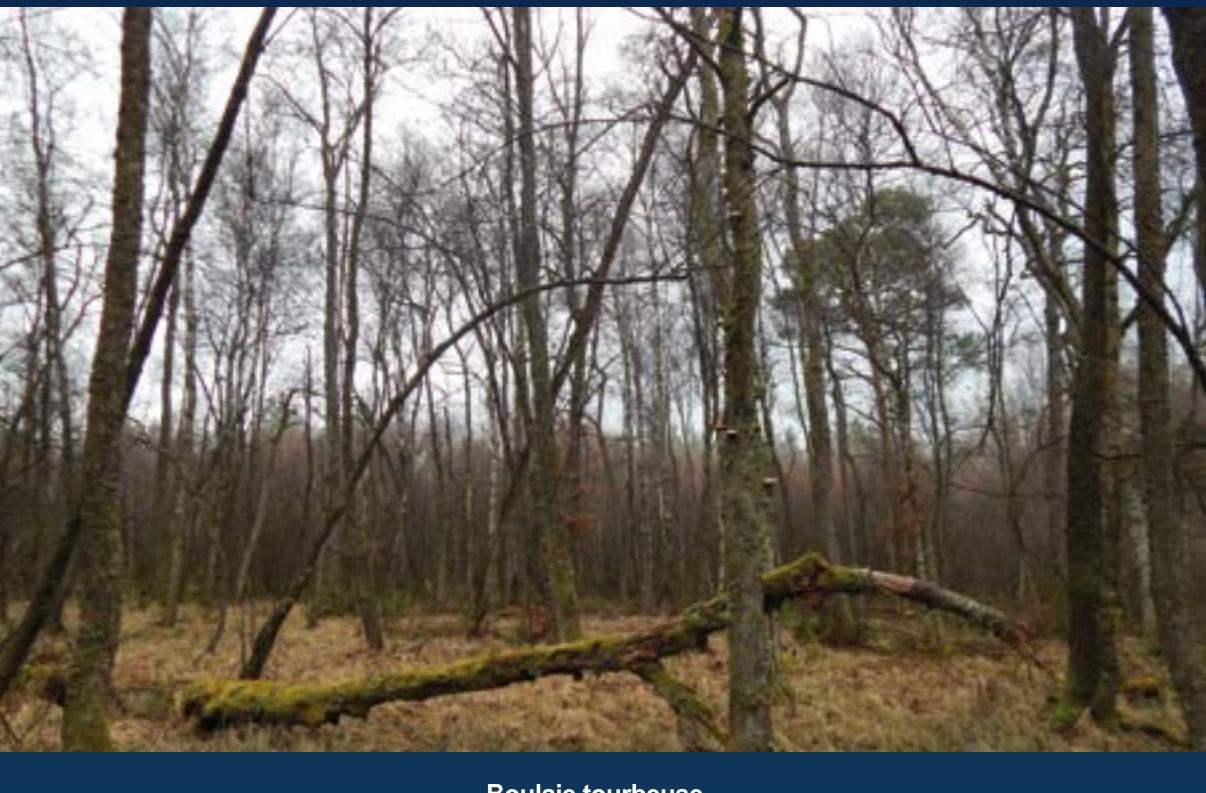

Réserve naturelle de Chi Fontaine

1. Een natuurreervaat van Natagora
Het LIFE-project 'Ardenne liégeoise' heeft actief samengewerkt met Natagora in verschillende natuurreservaten die door de organisatie beheerd worden. De eerste percelen van het erkende natuurreervaat van Chi Fontaine werden in 1991 door Natagora aangekocht. De jaren nadien werd het beschermd gebied steeds verder uitgebreid tot de huidige oppervlakte van 37,5 ha. Dankzij de inspanningen van het team van Natagora neemt het gebied nog steeds in omvang toe.

2. Gevarieerde biotopen
De site is opgebouwd uit tal van zeer gevarieerde biotopen: droogvochtigheidegebied, lagemoerassen, venen, vochtige graslanden en venige berkenbossen. Die biotopen zijn zeer zeldzaam geworden in deze streek die vrij ver van het Plateau des Tailles ligt. Het reservaat van Chifontaine is vandaag uitgegroeid tot een erg belangrijke plek voor de verschillende planten- en diersoorten uit de venige gebieden van de Hoge Ardennen.

3. Een zeer rijke biodiversiteit
De site trekt al lange tijd de aandacht van natuurliefhebbers die er de fauna en flora in kaart hebben gebracht. De lijst met de geobserveerde soorten is ronduit indrukwekkend. In de lente is er een prachtig schouwspel van orchideeën te bewonderen (de gevlekte orchis, de meorchis) en twee veel minder opvallende zeldzame wolfsklauwsoorten: de moeraswolfsklauw en de dennenwolfsklauw. Dagvlinders die we in het gebied aantreffen, zijn de veenbesparelmoervlinder in de venige zones en de ringoogparelmoervlinder en de blauwe vuurvlieger in de vochtige graslanden. Er zijn bijna twintig libellesoorten in de watervlaktes geobserveerd, waaronder de hoogveenglanslibel, die buiten de grote venen van de Ardense hoogvlaktes zelden voorkomt. Tot slot nesten er elk jaar ook een aantal barsjisen in de berkenbossen.

4. De herstelwerkzaamheden van het LIFE-project 'Ardenne liégeoise'
Sinds zijn oprichting zijn er in het natuurreervaat vele ecologische herstelwerken uitgevoerd door verschillende opeenvolgende projecten. De activiteiten van het LIFE-project 'Ardenne liégeoise' passen binnen deze algemene aanpak. Van 2014 tot 2016 liet het LIFE-project 8 ha naaldbomen kapten, werden geïsoleerde sparren over een oppervlakte van 11 ha verwijderd en werden er een vijftigtal watervlaktes van verschillende grootte aangelegd. De positieve gevolgen van het herstel van de biodiversiteit zijn reeds te zien en zullen in de toekomst nog duidelijker zichtbaar worden dankzij de inspanningen van de vaste medewerkers en vrijwilligers van Natagora.

Zone refuge pour la biodiversité des hauts plateaux Een beschermend gebied voor de biodiversiteit van de hoogvlaktes

1. Une réserve naturelle de Natagora

Le projet LIFE « Ardenne liégeoise » a activement collaboré avec Natagora dans plusieurs réserves naturelles détenues et gérées par cette association. Les premières parcelles de la réserve naturelle agréée de Chi Fontaine ont été acquises en 1991. Les achats successifs ont permis l'extension progressive de la zone protégée, qui atteint aujourd'hui une surface totale de 37,5 hectares et qui continue à s'étendre grâce au travail assidu de démarchage de l'équipe Natagora.

Sizerin flammé
Barmsjijn
Acanthis flammea

Chantier bénévole de plantation de genêts

2. Des milieux variés

Le site est constitué d'une mosaïque de milieux naturels très diversifiés : landes sèches et humides, bas-marais, tourbières, prairies humides et boulaié tourbeuse. Ces biotopes sont devenus très rares dans cette région située à bonne distance du plateau des Tailles. La réserve de Chi Fontaine constitue dès lors une zone-relais et un refuge local très importants pour les espèces des milieux tourbeux de Haute-Ardenne.

3. Une très riche biodiversité

Le site retient depuis longtemps l'attention des naturalistes, qui y ont effectué de nombreux inventaires de la flore et de la faune. La liste des espèces observées est impressionnante. Parmi les plantes, retenons la floraison spectaculaire des orchidées au printemps (Orchis tacheté, Orchis de mai) et la présence beaucoup plus discrète de deux espèces rarissimes : le Lycopode inondé et le Lycopode sélagine. Parmi les papillons de jour, le Nacré de la canneberge est bien présent dans les zones tourbeuses, ainsi que le Nacré et le Cuivré de la bistorte dans les prairies humides. Près de 20 espèces de libellules ont été observées sur les plans d'eau, dont la Cordulie arctique, exceptionnelle en dehors des grandes tourbières des plateaux ardennais. Enfin, quelques couples de Sizerins flammés nichent chaque année dans les boulaiés.

4. De herstelwerkzaamheden van het LIFE-project 'Ardenne liégeoise'

Cuivre de la bistorte
Blauwe vuurvlieger
Lycena helle

Life
Ardenne liégeoise

Avec le soutien de
la
Wallonie

asbl Domaine de
Bérinzenne

SPA
NATURAL SINCE 1885

NATURA 2000

Projet LIFE Ardenne liégeoise

Photos, sauf mention contraire : équipe LIFE Ardenne liégeoise - Illustrations : Thomas Delhayé - Texte et infographie : asbl Domaine de Bérinzenne 2019
Pour toute information : Natagora - philippe.collas@natagora.be

Le projet LIFE Ardenne liégeoise n'aurait pas été possible sans certains partenaires de taille; La Commission européenne et la Région wallonne, participant respectivement à 50% et 47% du budget total, mais aussi le groupe Spa-Monopole assurant le reste du budget et l'ASBL Domaine de Bérinzenne, quartier général de l'équipe responsable du projet.

Het LIFE-project « Ardenne liégeoise » zou niet mogelijk geweest zijn zonder de hulp van sommige belangrijke partners. De Europese Commissie en het Waalse Gewest zorgen respectievelijk voor 50% en 47% van het budget. De rest van het budget komt van de groep Spa-Monopole en de vzw « Domaine de Bérinzenne », die instaat voor de huisvesting van het projectteam.